

ENERGIAMARKKINAVIRASTO TIEDOTTAA 2/2000

ENERGIAMARKKINAVIRASTO TIEDOTTAA 2/2000	1
PÄÄKIRJOITUS	2
Laaja harkintavalta mahdollistaa hinnoittelun valvonnan kehittämisen	2
LAINSÄÄDÄNTÖKATSAUS	3
Tyyppikäyräryhmä 4 ja kaksiaikamittausvaatimus poistuvat	3
Muutoksia taseselvityksen ilmoitusaikoihin	3
Asetus Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista	4
Asetus sähkölaskun erittelystä ja laskussa esitettävistä tiedoista	4
EMV:N PÄÄTÖKSIÄ	5
Tornion energialaitoksen siirtohinnot korkeat	5
KHO:N PÄÄTÖKSIÄ	6
KHO:lta päätös Megavoima Oy:n valitukseen	6
KHO palautti sähkön siirron hinnoittelusta annetun päätöksen uudelleen käsittelyyn	7
EMV:N LAUSUNTOJA	7
Lausunto asunto-osakeyhtiölain päätöksentekosääntöjen muuttamisesta	7
Sähkökilpailun toimivuuden tarkistaminen	9
MAAKAASUMARKKINAT	10
Määräys maakaasun verkkopalveluiden myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle	10
Määräys maakaasun myyjän myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle	11
Asetus maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä	11
Asetus maakaasukauppoja koskevasta tiedonvaihdosta ja tasehallinnasta	11
Verkkolupien hakeminen käynnistynyt	12
EMV:SSA TAPAHTUU	12
Verkkoyhtiöiden tehokkuustutkimus valmis	12
Sähkömarkkinalakia huolletaan	13
Tulossopimus hyväksytty	13
Verkonhaltijapäivät tammikuussa	13
Energiamarkkinaviraston uusi organisaatio	14
Henkilöstöuutisia	14
Energiamarkkinavirasto palveluksessanne	14
Oikeudelliset asiat	14
Tariffit	14
Tekniikka	14

PÄÄKIRJOITUS

Laaja harkintavalta mahdollistaa hinnoittelun valvonnan kehittämisen

Kulunut syksy on ollut mielenkiintoinen ja merkittävä sähkön siirron hinnoittelun valvonnalle. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on antanut ratkaisunsa kahteen entisen Sähkömarkkinakeskuksen päätökseen. Syyskuussa annettu päätös koski Megavoima Oy:n sähkön siirron hinnoittelun kohtuullisuutta ja marraskuun lopulla annettu päätös Hämeenlinnan Energia Oy:n hinnoittelua. Kumpikin päätös on ollut merkittävä hinnoittelun valvonnan linjausten ja menettelytapojen osalta.

Megavoima Oy:n valitusta koskevassa päätöksessä KHO vahvisti Energiamarkkinaviraston käyttämät sähkön siirron hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperusteet. KHO totesi päätöksessään, että sähkömarkkinalaissa ei ole määritelty, milloin hinnoittelu on kohtuullista eikä siinä myöskään ole määritelty, miten valvovan viranomaisen tulisi menetellä verkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuutta valvoessaan. KHO:n mukaan sähkömarkkinalaissa on näin ollen jätetty valvovalle viranomaiselle laaja harkintavalta hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteiden kehittämisessä.

Toinen merkittävä asia KHO:n päätöksessä oli selkeä rajanveto etukäteisen sääntelyn ja jälkikäteisen valvonnan välillä. Sähkömarkkinakeskus oli päätöksessään määrännyt Megavoima Oy:n soveltamaan poistolaskelmissa laskentaperustetta, jonka mukaan määritettävä arvo ei ylitä tarkasteluvuoden ja sitä edeltävien kahden vuoden toteutuneiden verkkoinvestointien määrän keskiarvoa tai tarkasteluvuonna tätä korkeampaa toteutunutta arvoa. KHO katsoi päätöksessään, että Sähkömarkkinakeskuksen toimivaltaan ei kuulu antaa verkonhaltijoille määräyksiä siitä, miten niiden tulee laskea tariffinsa. Siten Energiamarkkinaviraston toimivalta ulottuu hinnoittelun osalta jälkikäteen tapahtuvaan valvontaan.

Jälkikäteisessä valvonnassa arvioidessaan hinnoittelun kohtuullisuutta Energiamarkkinavirasto voi käyttää poistolaskelmissa suunnitelmanmukaisten poistojen tilalla investointien liukuvaa keskiarvoa. KHO myös katsoi, että Energiamarkkinavirastolla on toimivalta valvoa, että korjaavat toimenpiteet johtavat kohtuulliseen hinnoitteluun viraston soveltaman arviointiperusteiden mukaan.

Marraskuussa KHO antoi ratkaisunsa valitukseen, joka koski Sähkömarkkinakeskuksen Hämeenlinnan Energia Oy:n sähkön siirron hinnoittelusta antamaa päätöstä. Asiassa oli tapahtunut syksyn aikana uusi käänne, sillä Energiamarkkinavirasto oli jättänyt lokakuun alussa KHO:lle hakemuksen päätöksen purkamiseksi. Syynä purkihakemukseen oli hinnoittelun kohtuullisuuden arvioinnin perustana käytetyn sitoutuneen pääoman arvon määrittämisessä tapahtunut virhe, joka oli johtanut todellista suurempaan verkonarvoon. Tästä oli ollut seurauksena suurempi sallittu tuotto ja vastaavasti pienempi toteutunut ylituotto, kuin mihin oikeiden verkkotietojen käyttäminen olisi johtanut.

Ratkaisussaan KHO palautti asian Energiamarkkinavirastoon uudelleen käsiteltäväksi siirron hinnoittelun kohtuullisuuden ja kehittämisvelvollisuuden osalta. Sähkömarkkinakeskus oli toteutunutta tuottoa laskiessaan lisännyt yhtiön tulokseen Hämeenlinnan kaupungille maksetut johtoaluekorvaukset pitäen niitä voitonjaonluonteisena eränä. KHO katsoi Sähkömarkkinakeskuksen tavoin, ettei voitonjaonluonteisia eräitä voida ottaa kuluina huomioon. KHO totesi kuitenkin, että asiassa oli jäänyt selvittämättä, aiheutuuko kaupungille johtojen sijoittamisesta sellaista haittaa tai vahinkoa, josta kaupungilla on oikeus saada korvaus. Energiamarkkinaviraston on käsiteltävä asia uudelleen tältä osin samoin kuin kehittämisvelvollisuuden osalta, josta Sähkömarkkinakeskus ei ollut velvoitteen asettamisen osalta kuullut Hämeenlinnan Energia Oy:tä.

KHO:n linjaukset ovat merkittävästi selkiyttäneet hinnoittelun valvontaa. KHO on hyväksynyt Energiamarkkinaviraston arviointiperiaatteet ja samalla todennut laajan harkintavallan, joka antaa mahdollisuuden menetelmän kehittämiseen.

Energiamarkkinaviraston osalta seuraava iso askel on tehokkuuden huomioon ottaminen. Tätä kehitetään parhaillaan sisäisenä projektina ja tavoitteena on esitellä viraston näkemys Energiamarkkinaviraston tammikuun lopulla verkonhaltijoille järjestämässä keskustelupäivässä.

Energiamarkkinaviraston puolesta haluan kiittää lehtemme lukijoita menneestä vuodesta ja toivottaa hyvää joulua ja menestyksestä uutta vuotta 2001.

Asta Sihvonen-Punkka

PS. Lupasimme kertoa viime numerossa tässä lehdessä tilinpäätös- ja tunnuslukutietojen ilmoittamisajankohdista. Asian pohtiminen on vielä kesken, joten palaamme vuoden 2001 ensimmäisessä numerossa asiaan.

LAINSÄÄDÄNTÖKATSAUS

Tyypikäyräryhmä 4 ja kaksiaikamittausvaatimus poistuvat

Kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut asetuksen tyypikuormituskäyristä sähkökauppojen selvittämisessä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (491/1998) muuttamisesta. Muutos koskee asetuksen 3 §:n ja 5 §:n 1 momenttia ja liitteen 3 otsikkoa. Muutoksen mukaisesti tyypikäyräryhmä 4 (muut kuin vakituksena asuntona käytettävät sähkökäyttöpaikat, joiden pääsulake on vähintään 3*35 ampeeria tai tilausteho on vähintään 25 kilowattia) poistuu. Ryhmän 4 poistuessa ei myöskään tarvita kyseisen sähkökäyttöpaikan taseselvityksen perustumista vähintään

kaksiaikamittaukseen, ja ryhmän 4 kaksiaikamittausvaatimus poistuu.

Lisäksi asuinkiinteistön kiinteistösähköä koskeva sähkökäyttöpaikka jaetaan ryhmään 1 (vakituksena asuntona käytettävät sähkökäyttöpaikat, joissa sähkökäyttö on pääasiassa asumiskäyttöä ja joiden sähkökäyttö on enintään 10 000 kilowattituntia vuodessa), jos kiinteistön huoneistot kuuluisivat asetuksen 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa pääasiassa ryhmään 1. Muutoin sähkökäyttöpaikka jaetaan ryhmään 2. Asetus tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2001.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (906/2000) tyypikuormituskäyristä sähkökauppojen selvittämisessä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttamisesta

Muutoksia taseselvityksen ilmoitusaikoihin

KTM:n päätös (602/1998) sähkökauppojen selvittämiseen liittyvässä tiedonvaihdossa noudatettavasta menettelystä muuttuu 3 §:n 2 ja 4 momentin osalta KTM:n antaman asetuksen (905/2000) myötä.

Muutoksen jälkeen kiinteän toimituksen osapuoli on velvollinen ilmoittamaan viimeistään 40 minuuttia ennen kiinteää toimitusta: 1) tasevastaavalleen osapuolittain eritellyn summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista; sekä 2) avoimelle toimittajalleen summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista.

Tasevastaava on velvollinen ilmoittamaan viimeistään 20 minuuttia ennen kiinteää toimitusta tasesähköyksikölle tasevastaavittain eritellyn summatiedon sähkötaseeseensa sisältyvistä tasevastaavien välisiin sähkötaseisiin vaikuttavista kiinteistä toimituksista

Asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (905/2000) sähkökauppojen selvittämiseen liittyvässä tiedonvaihdossa noudatettavasta menettelystä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen 3 §:n muuttamisesta

Asetus Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista

Kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut asetuksen Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista vuoden 2000 loppuosalle. Syynä uuden asetuksen antamiselle kesken vuotta on se, ettei vuotta 2000 koskeneeseen Sähkötalokeskuksen maksupäätökseen sisältynyt maakaasupuolen julkisoikeudellisista suoritteista kuten maakaasuverkkoluvista ja luvanvaraisuudesta vapauttamisesta perittäviä maksuja. Nyt annetun asetuksen mukaan esimerkiksi maakaasuverkkotoiminnan harjoittamisessa tarvittava lupa maksaa 5000 markkaa. Vuodelle 2001 kauppa- ja teollisuusministeriö valmistelee kyseistä vuotta koskevan maksuasetuksen, johon sisältyvät suorittemaksujen lisäksi sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoiden valvontamaksut.

Asetus on tullut voimaan 15. päivänä marraskuuta 2000 ja se on voimassa vuoden loppuun.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (826/2000) Energiamarkkinaviraston maksullisista suoritteista

Asetus sähkölaskun erittelystä ja laskussa esitettävistä tiedoista

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 26.9.2000 antanut asetuksen (836/2000) sähkösiirtoa ja sähköenergiaa koskevien laskujen erittelystä. Asetus pyrkii nykyisin käytössä olevien sähkölaskussa esitettävien tietojen selkeyttämiseen ja laskun ymmärtämisen sekä luettavuuden parantamiseen.

Asetuksen mukaan sähkösiirron myyjän on esitettävä asiakkaalleen sähkösiirtoa ja sähköenergiaa koskeva lasku selkeällä, yksiselitteisellä ja asiakkaan kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla. Laskuun tulee sisältyä koontisivu tai muu vastaava, jossa on ilmoitettava sähkölaskun perustiedot eli 1) kulutettu sähkösiirron määrä, 2) sähkösiirron ja sähköenergian osalta veloittavat summat sekä laskun yhteenlaskettu kokonaissumma ja 3) laskuun sisältyvä arvonlisävero.

Asetuksen 2 §:n mukaan laskussa on ilmoitettava sähkösiirron ja sähköenergian hinnan muodostumiseen vaikuttavat maksut, kuten perusmaksu, kulutusmaksu, mittalaitemaksu, pätötehomaksu ja loistehomaksu. Laskusta tulee ilmetä kunkin maksun osalta laskutettavien yksiköiden määrä, kunkin maksun yksikköhinta ja veloittava summa arvonlisäverollisena sekä sähkösiirrosta ja sähköenergiasta veloittava kokonaissumma arvonlisäverollisena. Laskussa tulee olla sähköveron määräytymisperuste ja määrä sekä arvonlisäveron määräytymisperuste prosentteina ja sen määrä. Laskulla tulee olla myös kaikkien veloittavien maksujen kokonaissumma verollisena.

Arvioon perustuvan laskutuksen ja todellisen kulutuksen laskutuksen eron tasaavan tasauseli lukemalaskun yhteydessä on ilmoitettava mittarilukemat, joiden perusteella todellinen kulutus on laskettu, jos ne on saatavissa ja samalta ajalta arviolaskutettu summa kokonaisuudessaan sekä erikseen sähkösiirron ja sähköenergian osalta. Laskusta on käytävä ilmi sähkösiirron ja sähköenergian osalta toteutuneen kulutuksen mukaan veloittava kokonaissumma eriteltynä 2 §:n mukaisesti, arviolaskutuksen perusteena ollut kulutusarvio ja tasausmaksu tai hyvitys arvioidun ja todellisen kulutuksen mukaisen veloituksen erotuksena.

Jos tasauslaskun yhteydessä asiakkaalta veloitetaan kuluvan tai sitä edeltävän tasausjakson arvioon perustuvia laskuja (ns. arviolisä), ne on eriteltävä 2 §:n mukaisesti.

Arvioon perustuvan laskun on oltava tasauslaskusta selvästi erillään.

Asiakkaalle on esitettävä laskelma tasausjakson arvioon perustuvien suuruudesta kyseisen tasausjakson alussa. Lisäksi on ilmoitettava asiakkaan arvioitu kulutusmäärä tasausjakson aikana sekä tasausjakson aikana arvioon perustuvien laskujen lukumäärät, eräpäivät sekä laskujen loppusummat. Laskusta tulee ilmetä sähköenergian ja sähkön siirron verollinen keskihinta kilowattituntia kohden.

Useat sähköyhtiöt ovat jo uudistaneetkin sähkölaskunsa valmiiksi asetuksen mukaiseksi. Asetuksen tulkintaa helpottamaan on laadittu joukko laskunerittelymalleja, jotka on lähetetty sähköyhtiöille. Laskumalleihin 1 ja 5 oli lipsahtanut painovirhe, ja niissä lukee ”Arvonlisävero 22 % verollisesta loppusummasta ” ja pitäisi lukea ” Arvonlisävero 22 % verottomasta loppusummasta ”.

Sähkölaskuasetus tulee voimaan 1.1.2001 ja sähkölaskujen on oltava asetuksen mukaisia viimeistään 1. päivä tammikuuta 2002. Asetus ja laskumallit ovat luettavissa myös Energiamarkkinaviraston kotisivuilta osoitteessa

www.energiamarkkinavirasto.fi/paatoksia.htm
1

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (826/2000) sähkön siirtoa ja sähköenergiaa koskevien laskujen erittelystä

EMV:N PÄÄTÖKSIÄ

Tornion energialaitoksen siirtohinnat korkeat

Energiamarkkinavirasto on tehnyt päätöksen Tornion kaupungin energialaitoksen sähkön siirtohinnoittelusta ja todennut sen olleen neljänä menneenä vuotena sähkömarkkinalain tarkoittamalla tavalla kohtuutonta. Kaupungin omistama energialaitos on perinyt asiakkailtaan ylimääräistä tuottoa

siirtomaksuina vuosina 1996-1999 yhteensä noin 19,4 miljoonaa markkaa (-96 2,2 milj.mk, -97 5,4 milj. mk, -98 5,5 milj. mk , -99 6,3 milj. mk).

Ylihinnoittelun tutkinnan perusteena on käytetty TKE:n jakeluverkkotoimintaan sitoutuneen pääoman keskimääräistä tuottoa. Arvioinnissa ovat keskeisellä sijalla verkoston nykyarvo ja se, mikä on katsottava sähkömarkkinalaissa tarkoitetuksi kohtuulliseksi tuotoksi.

EMV on arvioinut TKE:n siirtoverkon nykyarvon olevan noin puolet sen jälleenhankinta-arvosta. EMV on käyttänyt tuoton arvioinnissa oman pääoman tuottona vuosina 1996-1999 7,53 %, 6,36 %, 5,80 % ja 5,57 %. Tornion energialaitoksen ylihinnoittelu on ollut suhteellisen suurta, sillä esimerkiksi vuoden 1999 hinnoittelu on merkinnyt siirtotariffeissa energialaitoksen asiakkaille keskimäärin noin 4 p/kWh ylihintaa. Tutkimuspyynnön hinnoittelun kohtuullisuudesta teki energialaitoksen asiakas.

EMV kieltää päätöksessään TKE:a soveltamasta hinnoittelua, joka ei täytä sähkömarkkinalain edellyttämää kohtuullisuuden vaatimusta. TKE:n tulee korjata hinnoittelunsa lain säännösten mukaiseksi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hintapäätös on saanut lain voiman. Päätöksestä voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Päätös on viraston www-sivuilla osoitteessa www.energiamarkkinavirasto.fi/paatoksia.htm
1.

Päätös Tornion kaupungin energialaitoksen siirron hinnoittelun kohtuullisuudesta vuosina 1996-1999, 24.11.2000, Dnro 118/42/98

KHO:N PÄÄTÖKSIÄ

KHO:lta päätös Megavoima Oy:n valitukseen

Korkein hallinto-oikeus on antanut ratkaisun Megavoima Oy:n valitukseen. Yhtiö oli valittanut Sähkömarkkinakeskuksen eli nykyisen Energiamarkkinaviraston päätöksestä, joka koski verkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuutta.

Sähkömarkkinakeskus selvitti toimenpidepyynnön johdosta Megavoima Oy:n epäiltyä sähkön siirron hinnoittelun kohtuuttomuutta vuosina 1996 ja 1997. Sähkömarkkinakeskus antoi 9.2.1999 päätöksen, jossa se arvioi Megavoima Oy:n verkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuutta vertaamalla yhtiön jakeluverkko liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuottoa sijoitetun pääoman kohtuulliseen tuottoon. Sähkömarkkinakeskus katsoi hinnoittelun olleen kyseisinä vuosina sähkömarkkinalain vastaista.

Sähkömarkkinakeskus kielsi sähkömarkkinalain nojalla yhtiötä soveltamasta sellaista sähkön siirron hinnoittelua, joka ei täyttänyt lain edellyttämää hinnoittelun kohtuullisuuden vaatimusta.

Sähkömarkkinakeskus myös velvoitti yhtiön hinnoittelemaan tarjoamansa siirtopalvelut siten, että palveluiden hintataso muodostuisi Sähkömarkkinakeskuksen päätöksessä hyväksyttäviksi katsottujen kriteerien perusteella arvioituna kohtuulliseksi. Lisäksi Sähkömarkkinakeskus määräsi päätöksessään yhtiön soveltamaan poistolaskelmissa laskentaperustetta, jonka mukaan määritettävä arvo ei ylittäisi tarkasteluvuoden ja sitä edeltävien kahden vuoden toteutuneiden verkkoinvestointien määrän keskiarvoa tai tarkasteluvuonna tätä korkeampana toteutunutta arvoa.

Sähkömarkkinakeskuksen päätöksestä valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen Salmi Oy, joka oli yksi toimenpidepyynnön tekijöistä, ja Megavoima Oy. Korkein hallinto-oikeus jätti tutkimatta Salmi Oy:n valituksen, koska Sähkömarkkinakeskuksen valvontatoimivaltansa nojalla antama päätös ei sisältänyt sellaista hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua ratkaisua, jolla olisi ratkaistu kyseisen yhtiön oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun vaikuttava asia.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että Sähkömarkkinakeskuksen päätös ei ollut lainvastainen siltä osin kuin Sähkömarkkinakeskus oli katsonut yhtiön rikkoneen sähkömarkkinalaissa asetettua hinnoittelun kohtuullisuuden vaatimusta ja saman lain nojalla velvoittanut yhtiön korjaamaan virheensä. Niiltä osin korkein hallinto-oikeus hylkäsi Megavoima Oy:n valituksen.

Perusteluissaan korkein hallinto-oikeus totesi, että sähkömarkkinalaissa ei ollut määritely, milloin hinnoittelu on kohtuullista. Sähkömarkkinalaissa ei ollut myöskään määritely, miten Sähkömarkkinakeskuksen valvovana viranomaisena tulee menetellä valvoessaan verkkopalvelujen hinnoittelun kohtuullisuutta. Laissa oli siten jätetty valvovalle viranomaiselle laaja harkintavalta hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperusteiden kehittämisessä.

Korkein hallinto-oikeus totesi lisäksi perusteluissaan, että Sähkömarkkinakeskuksen kehittämä laskentakaava perustui Sähkömarkkinakeskuksen hankkimiin asiantuntijalausuntoihin, joista verkonhaltijaa oli kuultu. Yhtenäisellä laskentakaavalla varmistettiin, että verkonhaltijoiden verkkopalveluiden hinnoittelun kohtuullisuutta arvioidaan yhtenäisin perustein. Sähkömarkkinakeskus oli lisäksi ottanut laskentakaavaa soveltaessaan huomioon yhtiön toiminnan poikkeuksellisuuteen sisältyvät näkökohdat. Sähkömarkkinalain esityöt sekä

verkonhaltijan luonnollinen monopoli huomioon ottaen kohtuullisuuden arviointi voitiin perustaa verkonhaltijan omaan kustannusrakenteeseen ja kannattavuuteen.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että Sähkötalokeskusten päätös oli lainvastainen niiltä osin kuin Sähkötalokeskus oli määrännyt yhtiön soveltamaan tiettyjä poistojen laskentaperusteita koskevia menetelmiä hintalaskelmissaan. Korkein hallinto-oikeus totesi, että Sähkötalokeskusten sähkömarkkinalain mukaiseen toimivaltaan ei kuulunut antaa verkonhaltijoille määräyksiä siitä, miten niiden tulee laskea tariffinsa. Siltä osin korkein hallinto-oikeus hyväksyi Megavoima Oy:n valituksen ja kumosi Sähkötalokeskusten päätöksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 22.9.2000 Dnrot 634 ja 802/1/99 t. 2404 ja EMV:n tiedote 26.11.2000

KHO palautti sähkön siirron hinnoittelusta annetun päätöksen uudelleen käsittelyyn

Korkein hallinto-oikeus antoi 21.11.2000 ratkaisunsa silloisen Sähkötalokeskusten 14.4.2000 antamaan päätökseen, joka koski Hämeenlinnan Energia Oy:n sähkön siirron hinnoittelun kohtuullisuutta sekä sähköverkon kehittämisvelvollisuuden toteuttamista. Päätöksessään Energiatarkkavirasto katsoi Hämeenlinnan Energia Oy:n sähkön siirron hinnoittelun olleen sähkömarkkinalain vastaista vuosina 1997 ja 1998 sekä yhtiön jättäneen täyttämättä sähkömarkkinalain edellyttämän sähköverkon kehittämisvelvollisuuden.

Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksellään Energiatarkkaviraston päätöksen siltä osin kuin päätöksessä on kysymys sähkön siirron hinnoittelusta vuosina 1997 - 1998 sekä sähköverkon kehittämisvelvollisuudesta ja

palautti asian uudelleen käsiteltäväksi Energiatarkkavirastolle.

Korkein hallinto-oikeus katsoi Energiatarkkaviraston tavoin, että voitonjaonluonteiseksi katsottavia eriä ei voida ottaa kuluina huomioon tuoton kohtuullisuuden arvioinnissa. Hämeenlinnan Energia Oy oli maksanut kaupungille johtoaluekorvauksia, joiden määrä oli sidottu yhtiön liikevaihtoon. Energiatarkkavirasto oli lisännyt nämä yhtiön tulokseen toteutunutta tuottoa laskiessaan. Korkein hallinto-oikeus kuitenkin katsoi, että asiassa oli jäänyt selvittämättä, oliko kaupungille aiheutunut johtojen sijoittamisesta sellaista haittaa tai vahinkoa, josta se olisi ollut oikeutettu korvaukseen.

Hämeenlinnan Energia Oy:n Energiatarkkavirastolle toimittaman selvityksen perusteella Sähkötalokeskus oli päätöksessään ottanut kantaa kehittämisvelvollisuuden toteuttamiseen ja asettanut yhtiölle velvoitteen pidättäytyä investointien rajoittamisesta muulla kuin sähköverkkonsa tilaan liittyvällä syyllä. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että Energiatarkkaviraston olisi tullut antaa yhtiölle tilaisuus selityksensä antamiseen velvoitteen asettamista koskevassa asiassa. Tältä osin Energiatarkkaviraston on käsiteltävä asia uudelleen.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 21.11.2000, Dnrot 1532/1/00 ja 2770/2/00, t. 3005 ja Energiatarkkaviraston tiedote 24.11.2000

EMV:N LAUSUNTOJA

Lausunto asunto-osakeyhtiölain päätöksentekosääntöjen muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt Energiatarkkaviraston lausuntoa hallituksen esitysluonnokseen asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta. Sähkön yhteishankintaa pidetään esityksessä asunto-

osakeyhtiöissä yhteishankinnan piiriin kuuluvana palveluna, josta yhtiökokouksen enemmistö voi päättää.

Energiamarkkinavirasto katsoo, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan sähkökäyttäjällä ei ole oikeutta irtisanoa määräaikaista sähköntoimitussopimustaan ennen kuin kaksi vuotta on kulunut sen tekemisestä, jos sopimus on tehty tätä pidemmäksi ajaksi toimitusvelvollisuuden ulkopuolella. Yhtiökokouksen enemmistöpäätöksellä ei voida puuttua tällaiseen voimassaolevaan sähköntoimitussopimukseen, vaikka osakas näin haluaisikin. Muidenkaan voimassaolevien sähkösopimusten osalta ei tule voida edellyttää, että osakas irtisanoisi sähkösopimuksensa, jos asunto-osakeyhtiö yhtiökokouksen päätöksellä päättää siirtyä sähkön yhteishankintaan.

Energiamarkkinaviraston mielestä mahdollinen sähkön yhteishankinta tulisi toteuttaa siten, että yhteishankintaan siirryttäessä osakkaalla on todellinen mahdollisuus halutessaan jäädä yhteishankinnan ulkopuolelle tai myöhemmin irtautua siitä, jolloin osakkaalla säilyisi mahdollisuus jatkossakin vapaasti valita sähköntoimittajansa ja kilpailuttaa sähkösopimuksensa. Yhteishankintaan siirtymistä haluavien osakkaiden tulisi sitoutua maksamaan järjestelystä aiheutuvat lisäkustannukset. Vastaavasti yhteisostoon osallistuneen, mutta siitä myöhemmin irtautuvan osakkaan, joka haluaa esim. kilpailuttaa itsenäisesti sopimuksensa, tulisi hyväksyä tästä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset.

Yhteishankinnassa asunto-osakeyhtiön osakas jää myös pääosin sähkömarkkinalain tarjoaman suojan ulkopuolelle, jos hän ei itse ole sopimussuhteessa jakeluverkonhaltijaan tai jakeluverkossa toimivaan sähkön vähittäismyyjään.

Koska Energiamarkkinaviraston näkemyksen mukaan osakkaan tulee myös halutessaan

voida jättäytyä sähkön yhteishankinnan ulkopuolelle, edellyttää tämän toteuttaminen käytännössä sitä, että yhteishankinnan ulkopuolelle jäävät sähkökäyttäjät voidaan erottaa kiinteistön sähkönhankinnasta eli kiinteistön tuntimittauksesta tulee voida vähentää poisjäävien sähkökäyttäjien kulutus.

Vaihtoehtoinen yhteishankintatapa, jossa säilytetään osakkaiden valinnanmahdollisuus ja voidaan hyötyä usean ostajan tuomasta paremmasta neuvotteluasemasta kilpailuttamisessa, on kunkin osakkaan säilyminen erillisenä asiakkaana ja mittaushetkenä. Yhteishankintaan siirryttäessä siihen osallistuvat osakkaat voisivat esim. antaa valtakirjan huoneistokohtaisen sähkösopimuksensa irtisanomiseksi, ja asunto-osakeyhtiö voisi edelleen valtakirjalla tehdä sopimukset osakkaiden puolesta, jolloin osakas olisi kuitenkin itse sopimussuhteessa sähköyhtiöön.

Asunto-osakeyhtiölle painavin peruste sähköntoimittajan valinnassa on oletettavasti taloudellisuus. Sähköntuotannollisesti ekologisempi vaihtoehto ei silloin ole etusijalla. Yksityiselle sähkökäyttäjälle sähkön tuotantotavalla voi kuitenkin olla merkitystä. Hän voi kannattaa esimerkiksi tuulivoiman tai muiden uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja valita sähköntoimittajansa tällä perusteella. Koska uusiutuvien energialähteiden edistäminen perustuu myös niiden kaupallisten mahdollisuuksien luomiseen, on ehdotus ristiriidassa tämän kanssa. Esitetyn muutoksen toteuttamisella voi olla vaikutuksia myös energian kulutuksen kannalta. Jos sähköstä maksetaan asunto-osakeyhtiössä muun kuin todellisen kulutuksen perusteella, tämä ei todennäköisesti kannusta osakkaita energian säästämiseen, koska osakkaat eivät voi riittävän suorasti omilla toimenpiteillään, esim. kulutustaan vähentämällä, vaikuttaa sähköstä maksamaansa hintaan.

Edellä mainituilla perusteilla ja sähkömarkkinalain tavoitteet ja tarkoitus huomioon ottaen, Energiamarkkinavirasto ei pidä tarkoituksenmukaisena asunto-osakeyhtiölain muuttamista siten, että sillä kavennetaan asunto-osakeyhtiön osakkaan itsenäistä päätösvaltaa valita sähköntoimittajansa. Yksittäisellä osakkaalla tulee olla mahdollisuus halutessaan jättäytyä sähkön yhteishankinnan ulkopuolelle ilman lisäkustannuksia, tai erota myöhemmin yhteishankinnasta kohtuullisista mitausmuutoksista aiheutuvien kustannuksien.

Energiamarkkinavirasto katsoo, että sähkön yhteishankinta tulee jättää hallituksen esityksen ulkopuolelle eikä sitä tule rinnastaa muihin hallituksen esitysluonnoksessa tarkoitettuihin asumiseen liittyviin palveluihin, jotka voitaisiin kattaa yhtiövastikkeella.

Lausunto on kokonaisuudessaan viraston kotisivuilla osoitteessa <http://www.energiamarkkinavirasto.fi/paatoksia.html>

Energiamarkkinaviraston lausunto oikeusministeriölle 19.10.2000 Dnro 249/03/2000

Sähkökilpailun toimivuuden tarkistaminen

Helsingin Energia on pyytänyt Energiamarkkinavirastolta lausuntoa sähkön toimitusvelvollisten hintojen ja tarjoushintojen suurista jopa 36-72 %:n eroista myyntihinnoissa. Helsingin Energia on viitannut Vaasan yliopiston tekemään sähkön hintaselvitykseen, jossa Vaasan yliopiston Energy Marketing Group on ajalla 27.–28.4.2000 selvittänyt sähkön myyntihintoja pyytämällä tarjouksia sähköyhtiöiltä.

Energiamarkkinavirasto on 23.2.2000 antamassaan päätöksessään Dnro 108/423/99 määritellyt sähkömarkkinalain 21-22 §:n tarkoittaman toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan sähkön vähittäismyyntituotteen

tunnusmerkit. Energiamarkkinavirasto katsoo tällaisen vähittäismyyntituotteen tunnusmerkkien täyttyvän, jos 1) tuotteen hinnat ovat julkisia ja eri maksujen voimassaolevat yksikköhinnat on esitetty myyjän julkisessa painetussa hinnastossa; 2) myyjän kaikkien samalla tuotteella olevien asiakkaiden laskutus perustuu samoihin yksikköhintoihin ja jos yksikköhinnat muuttuvat, ne muuttuvat samanaikaisesti kaikilla kyseisellä tuotteella olevilla asiakkailla; 3) hinnastossa olevat toimitusvelvollisuustuotteet ovat pääsääntöisesti vapaavalintaisia kaikille kyseisellä alueella oleville asiakkaille ja 4) tuotteeseen tehdään pääsääntöisesti vain toistaiseksi voimassa olevia sähkönmyyntisopimuksia.

Sähkömarkkinalaki ei estä sitä, että toimitusvelvollisuuden piirissä oleva asiakas tekee kilpailun piirissä olevan sopimuksen sellaisen myyjän kanssa, joka on häneen nähden toimitusvelvollinen myyjä, eikä myöskään estä sitä, että kilpailun piiriin siirtynyt asiakas myöhemmin palaa toimitusvelvollisuusasiakkaaksi.

Energiamarkkinavirasto toteaa, että toimitusvelvollisen myyjän tehdessä kilpailun piiriin kuuluvan sopimuksen toimitusvelvollisuusasiakkaansa kanssa, on sopimuksen mahdollisesta määräaikaisuudesta johtuvaa muutosta irtisanomisoikeuteen pidettävä sellaisena sopimuksen keskeisenä ehtona, että siitä olisi informoitava asiakasta. Muussa tapauksessa vähittäismyyjä ottaa riskin sopimuksen sitovuuden ulottuvuudesta sen tullessa arvioitavaksi.

Kilpailun piiriin kuuluvan sopimuksen ehdot poikkeavat siitä, mitä julkisen tariffin perusteella muutoin toimitusvelvollisuusasiakkaille on tarjolla. Tämä perustelee myös hintojen eroavuuksia. On kuitenkin katsottavissa, että jos yrityksellä on mahdollisuus tarjota merkittävän suurien hinnanalennuksia verrattuna julkisen hinnaston mukaiseen kustannusvastaavaan hintaan, kaikille tarjousta pyytävälle, voi se

antaa viitteitä siitä, että yritys saattaa pyrkiä tukemaan määräaikaiseen sopimukseen liittyvää alennettua hintaansa toimitusvelvollisuushinnoilla. Jos huomattavia tarjouksia on annettu etenkin laajassa mittakaavassa, voi olla aiheutta epäillä, että toimitusvelvollisuusmyyjällä olisi tosiasiallisesti mahdollisuus laskea myös julkisen hinnaston mukaisia hintojaan. Yksin edullisemman tarjouksen esittäminen ei kuitenkaan vielä osoita, että kysymyksessä olisi kielletty ristiinsubventio.

Energiamarkkinavirasto katsoo, että jos menettely perustuu kiellettyyn ristiinsubventioon, jonka avulla kilpailun piirissä olevat hinnat pystytään laskemaan niin alas, että kilpailijat onnistutaan poissulkemaan markkinoilta, on menettelyllä kilpailua rajoittavia vaikutuksia ja menettely vaarantaa sähkömarkkinalain 1 §:ssä tarkoitetut tavoitteet. Menettely on tällöin myös sähkömarkkinalain 21 §:n vastaista.

Energiamarkkinavirasto toteaa, että kilpailun piiriin kuuluvan sopimuksen voi vähittäismyyjä tehdä määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana myös toimitusvelvollisuutensa piiriin kuuluvan asiakkaansa kanssa. Kilpailijain sopimusten osalta vähittäismyyjällä on oikeus tapauskohtaiseen hinnoitteluun. Julkisten tariffien osalta edellytetään hintojen todellisiin kustannuksiin perustuvaa kustannusvastaavuutta. Kilpaillun sähkön hinnoittelussa on olennaista, ettei hinnoittelu perustu kiellettyyn ristiinsubventioon, joka hyödyntää toimitusvelvollisuusasiakkaita ja luo menettelyn kautta perusteettoman kilpailuedun tällaiselle myyjälle.

Isot hintaerot julkisten tariffien ja alennussähkön välillä voivat antaa viitteitä siitä, etteivät sähkön vähittäismyyntimarkkinat toimi toivotulla tavalla. Energiamarkkinavirasto on asettanut tavoitteekseen muun muassa puuttua oma-aloitteisena tutkintana sähkökaupan esteisiin vuoden 2001 aikana. Tarkoituksena on lisäksi selkiyttää edelleen muun muassa

toimitusvelvollisuuden ja kilpailun piiriin kuuluvan sähkökaupan rajanvetoa.

Teksti on kokonaisuudessaan viraston kotisivuilla osoitteessa <http://www.energiamarkkinavirasto.fi/paatoksia.html>.

*Lausunto Helsingin Energialle 22.11.2000
Dnro 217/423/2000*

MAAKAASUMARKKINAT

Määräys maakaasun verkkopalveluiden myyntiehtojen ja –hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle

Energiamarkkinavirasto on antanut 28.9.2000 määräyksen maakaasun verkkopalveluiden myyntiehtojen ja –hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle. Määräys tuli voimaan 1.10.2000 ja on voimassa toistaiseksi. Keskeinen osa määräystä on velvoite pitää hinnastot julkisesti esillä.

Määräyksessä maakaasuverkonhaltijat veloitetaan huolehtimaan, että Energiamarkkinavirasto saa käyttöönsä aina voimassa olevat maakaasun verkkopalveluita koskevat myyntiehdot ja -hinnastot. Maakaasun verkkopalveluhinnastoihin ja –ehtoihin tapahtuvista muutoksista tulee ilmoittaa Energiamarkkinavirastolle siihen päivämäärään mennessä, kun verkkopalveluiden myyntihinnat, myyntiehdot tai niiden muutokset tulevat voimaan. Ennen maakaasun siirtovelvollisuuden voimaantuloa julkaistavaksi määrättyjen maakaasun siirtotariffien tiedot tulee kuitenkin toimittaa Energiamarkkinavirastolle viikon kuluessa niiden julkaisemisesta.

Energiamarkkinavirastolle ilmoitettujen maakaasun verkkopalveluhinnastojen perusteella virasto laskee joka kuukausi maakaasun siirron keskihinnat 12 tyyppikäyttäjälle, jotka

Energiamarkkinavirasto myös julkaisee. Maakaasuverkonhaltijoiden tulee lisäksi pitää hinnoitteluaan koskevat Energiamarkkinaviraston laskemat tyyppikäyttäjähinnat julkisesti saatavilla.

Määräys on saatavilla Energiamarkkinavirastosta sekä viraston kotisivuilta osoitteesta <http://www.energiamarkkinavirasto.fi/normit.html>.

Energiamarkkinaviraston määräys maakaasun verkkopalveluiden myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle, Dnro 250/01/2000

Määräys maakaasun myyjän myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle

Energiamarkkinavirasto on antanut 24.10.2000 antanut määräyksen maakaasun myyjän myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle. Määräys tuli voimaan 1.11.2000 ja on voimassa toistaiseksi. Hinnastot veloitetaan pitämään julkisesti esillä eli hinnat ovat julkisia.

Määräyksessä maakaasun myyjät veloitetaan huolehtimaan, että Energiamarkkinavirasto saa käyttöönsä aina voimassa olevat maakaasun myyntiehdot ja kuluttajien sekä toimitusvelvollisuuden piirissä olevien asiakkaiden julkiset maakaasun myyntihinnastot. Maakaasun myyntiehtoihin sekä julkisiin myyntihintoihin tapahtuvista muutoksista tulee ilmoittaa Energiamarkkinavirastolle siihen päivämäärään mennessä, kun maakaasun myyntihinnat, myyntiehdot tai niiden muutokset tulevat voimaan. 1.11.2000 voimassa olleet maakaasun myyntiehdot sekä julkiset maakaasun myyntihinnat tulee kuitenkin toimittaa Energiamarkkinavirastolle vuoden 2000 loppuun mennessä.

Energiamarkkinavirastolle ilmoitettujen maakaasun myyntihinnastojen perusteella virasto laskee ja julkaisee joka kuukausi maakaasun keskihinnat 12 tyyppikäyttäjälle. Maakaasun myyjien tulee lisäksi pitää hinnoitteluaan koskevat Energiamarkkinaviraston laskemat tyyppikäyttäjähinnat julkisesti saatavilla.

Määräys on saatavilla Energiamarkkinavirastosta sekä viraston kotisivuilta osoitteesta <http://www.energiamarkkinavirasto.fi/normit.html>.

Energiamarkkinaviraston määräys maakaasun myyjän myyntiehtojen ja -hintojen julkaisemisesta ja ilmoittamisesta Energiamarkkinavirastolle, Dnro 273/01/2000

Asetus maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä

Asetusta sovelletaan maakaasumarkkinalain (508/2000) 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen saman yhteisön, laitoksen tai muun yhteenliittymän harjoittamien maakaasuliiketoimintojen eriyttämiseen toisistaan ja muista liiketoiminnoista. Asetuksessa annetaan yleiset säännökset eriyttämisen periaatteista sekä tiedoista, jotka eritettyihin tilinpäätöksiin tulee sisällyttää. Asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001 ja sitä sovelletaan 1 tammikuuta 2001 alkavasta tilikaudesta tai, jos tilikausi on tuolloin kesken, ensimmäisestä tuon ajankohdan jälkeen alkavasta tilikaudesta lähtien.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (973/2000) maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä

Asetus maakaasukauppoja koskevasta tiedonvaihdosta ja tasehallinnasta

Asetuksessa määritellään maakaasun jälkimarkkinoille keskeisiä pelisääntöjä, jotka

liittyvät maakaasutaseiden hallintaan ja tehtyjen kauppojen selvitykseen. Tasehallinnan keskeisenä periaatteena on, että jokaisessa maakaasuverkossa voi olla ainoastaan yksi avoin toimittaja. Jälkimarkkinakaupan osalta keskeinen säännös on, että asetuksen mukaan jälkimarkkinakauppaa voidaan käydä ainoastaan kiinteämääräisistä maakaasueristä. Järjestelyyn on päädytty alkuvaiheessa ennen kaikkea siitä syystä, että jälkimarkkinakaupan epäillyn vähäisen volyymin vuoksi päästäisiin mahdollisimman yksinkertaisiin ja kustannuksiltaan edullisiin toimintatapoihin.

Asetuksen yksityiskohtaisissa ohjeissa on maakaasukaupankäynnin tasehallintaan ja ilmoitusaikoihin liittyviä kysymyksiä. Asetuksessa on määritelty mm. ennakoilmoitusajoista kiinteässä toimituksessa.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (974/2000) maakaasukauppoja koskevasta tiedonvaihdesta ja tasehallinnasta

Verkkolupien hakeminen käynnistynyt

Maakaasumarkkinalain voimaantullessa 1.8.2000 toimivan verkonhaltijan tulee toimittaa lupahakemuksensa Energiamarkkinavirastolle kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta eli 31.1.2001 mennessä. Energiamarkkinavirasto on lähettänyt lupaa varten tehdyn hakemuskäytöksen verkonhaltijoille. Maakaasuverkkolupahakemus lomakkeineen on myös imuroitavissa Energiamarkkinaviraston kotisivuilta osoitteessa

<http://www.energiamarkkinavirasto.fi/lomakkeet.html>.

EMV:SSA TAPAHTUU

Verkkoyhtiöiden tehokkuustutkimus valmis

Jakeluverkkoyhtiöiden tehokkuutta selvittäneessä tutkimuksen tavoitteena oli luoda Suomen olosuhteisiin soveltuva sähköjakeluverkkotoiminnan kustannustehokkuuden arviointitapa, jota voidaan käyttää lähtökohtana Energiamarkkinaviraston suorittaman siirtohinnoittelun kohtuullisuuden valvontajärjestelmän kehittämisessä. Tehokkuuden arviointiin käytettiin Data Envelopment Analysis (DEA) -menetelmää, joka perustuu verkkoyhtiöiden suhteelliselle vertaamiselle.

Analyysien perusteella valittiin parhaaksi mallivaihtoehdoksi malli, joka sisältää panostekijänä operatiiviset kulut (siltä osin kuin ne ovat yrityksen kontrolloitavissa). Tuotoksena on siirretyn energian määrä (kulutukseen siirretty energia painotettuna jännitetasoittaisilla valtakunnallisilla siirtohintojen keskiarvoilla) ja laatu (asiakaskunnan kokonaiskeskeytysajan liukuva keskiarvo) sekä toimintaympäristöä kuvaavina tekijöinä asiakkaiden maantieteellinen hajaantuneisuus (eri jännitetasojen verkkopituus yhteenlaskettuna) ja asiakasmäärä (käyttäjämäärä).

Valitulla mallilla 102 verkonhaltijasta luokiteltiin tehokkaiksi 21. Tehokkuuslukujen keskiarvo oli 76,9 ja matalin tehokkuus 42,6. Vuoden 2000 alussa toimineista 106 verkonhaltijasta jätettiin vuoden 1998 aineistoon perustuvassa arvioinnissa tarkastelun ulkopuolelle puutteellisten tietojen takia yksi tai selvästi poikkeavan toimintaympäristön takia pois kolme verkkoyhtiötä.

Vaikka osalla potentiaalisista tekijöistä ei voitu käytettävän aineiston perusteella osoittaa olevan merkittävää vaikutusta kustannuksiin, tutkimusta näistä tekijöiden erityisesti talvisuuden ja metsäisyyden

vaikutuksesta kustannuksiin on kuitenkin syytä jatkaa. Samoin on syytä jatkaa malliin sisällytetyn laatumittarin kehittämistä sekä tutkia mahdollisuuksia pääoman käytön tehokkuuden huomioimiseen.

Laskelmien pohjalta havaittiin myös Energiamarkkinaviraston keräämässä aineistossa operatiivisen toiminnan kustannuksissa erittäin suuria vuotuisia vaihteluita. Aineiston keruuseen liittyviä rutiineja pitää siis edelleen kehittää laadun varmistamiseksi.

Tutkimuksen toteutuksesta vastasi Helsingin kauppakorkeakoulun yksikkö Taloustieteiden kvantitatiiviset- menetelmät. Hankkeen vastuullisena johtajana on toiminut prof. Pekka Korhonen ja siihen ovat Helsingin kauppakorkeakoululta osallistuneet lisäksi tutkija DI Mikko Syrjänen ja tutkimusapulainen kyo Mikael Tötterström. Energiamarkkinaviraston puolelta hankkeen yhteyshenkilönä on toiminut ylitarkastaja Kari Lavaste. Tutkimushankkeen ohjausryhmässä ovat olleet edustettuina Energiamarkkinavirasto, kauppa- ja teollisuusministeriö sekä Kilpailuvirasto. Tutkimusryhmän tukena toimi myös asiantuntijaryhmä, joka on koostunut alaa edustavista asiantuntijoista. Tutkimus julkaistaan Energiamarkkinaviraston julkaisusarjassa ja se postitetaan verkonhaltijoille joulukuun aikana.

Sähkömarkkinalakia huolletaan

Kauppa- ja teollisuusministeriö asetti marraskuun alussa työryhmän tarkastelemaan sähkömarkkinalain säännöksiä ja valmistelemaan ehdotuksia siihen tai sen nojalla annettuihin säädöksiin tehtäviksi lakiteknisiksi ja muiksi tarpeellisiksi sisällöllisiksi muutoksiksi. Tarkasteltavia asiakokonaisuuksia ovat mm. sähkön käyttöpaikkojen ja tuotantolaitosten mahdollisuus rakentaa oma liittymäjohto, alueverkkoasiat, mittauspalvelurakenteet, jakeluverkon siirtotariffien rakenne, sähkön

vähittäismyynnin sisällön määrittäminen, vastavuoroisuusperiaate sähkön tuonnissa ja toimitusvelvollisuuden sisältä. Työryhmän on luovutettava ministeriölle sähkömarkkinoiden toimivuutta koskeva väliraportti ensi huhtikuun loppuun mennessä ja loppuraportin tulee valmistua ensi vuoden lokakuun loppuun mennessä.

Työryhmän puheenjohtajana toimii teollisuusneuvos Arto Lepistö KTM:stä. Jäseninä ovat johtaja Asta Sihvonon-Punkka ja johtava lakimies Arto Rajala Energiamarkkinavirastosta sekä ylitarkastajat Petteri Kuuva ja Alice Guimaraes-Purokoski KTM:stä. Pysyvinä asiantuntijoina ovat varatoimitusjohtaja Harry Viheriävaara Energia-alan Keskusliitto ry FINERGYstä ja lakiasiaain johtaja Pekka Salomaa Sähköenergialiitto ry SENERistä.

Tulossopimus hyväksytty

Kauppa- ja teollisuusministeriö on hyväksynyt Energiamarkkinaviraston tulossopimuksen ja viraston tavoitteet vuodelle 2001. Sopimus on kokonaisuudessaan luettavissa viraston kotisivuilta.

Verkonhaltijapäivät tammikuussa

Energiamarkkinavirasto järjestää verkonhaltijoille keskustelupäivän 31.1.2001 Helsingissä. Tilaisuuden pitopaikka on Ramada Presidentti-hotellin vieressä sijaitseva Euro Congress Centerin iso auditorio, tarkka osoite on Annankatu 41 00100 Helsinki. Tilaisuuden tarkoituksena on kertoa verkonhaltijoille mm. valmistuneesta tehokkuustutkimuksesta ja sen tuloksien hyödyntämisestä sähkön siirron hinnoittelussa. Energiamarkkinavirasto on lähettänyt kutsut ja päivän ohjelman verkonhaltijoille. Tervetuloa.

Energiamarkkinaviraston uusi organisaatio

Energiamarkkinavirasto on nimenmuutoksen ja uusien tehtävien myötä uudistunut myös sisäisesti uusimalla organisaatiotaan. Energiamarkkinavirasto on kokonaisuudessaan yksi tulosalue, joka muodostuu johtajalle vastuussa olevista ryhmistä ja yleishallinnosta. Keskeisin muutos vanhaan organisaatioon nähden on jo aiemminkin käytössä olleiden ryhmien virallistaminen, ryhmille nimetyt ryhmäpäälliköt ja näin syntynyt viraston uusi työjärjestys.

Ryhmät ovat tariffiryhmä, oikeudellinen ryhmä ja tekninen ryhmä. Tariffiryhmä hoitaa sähkön ja maakaasun hinnoitteluun ja sen kohtuullisuuteen liittyviä asioita, oikeudellinen ryhmä vastaa energiamarkkinoiden oikeudellisista kysymyksistä sekä energiamarkkinalainsäädännön kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä.. Teknisen ryhmän vastuulla on energiamarkkinoiden tekniset asiat.

Henkilöstöuutisia

Kenneth Hänninen ryhmäpäälliköksi (tekninen ryhmä) 16.10.2000 lähtien

Antti Paananen ryhmäpäälliköksi (tariffiryhmä) 16.10.2000 lähtien

Johtava lakimies Arto Rajala oikeudellisen ryhmän päälliköksi 16.10.2000 lähtien

Tuija Sell määräaikaiseen sihteerin virkasuhteeseen 1.10.2000 lukien

Ylitarkastaja Päivi Aaltonen on palannut virkavapaalta 1.11.2000 lähtien

Energiamarkkinavirasto palveluksessanne

Johtaja Asta Sihvonen-Punkka
Puh. (09) 6220 3611

Sihteerit Seija Hautamäki
Puh. (09) 6220 3610

Sihteerit Tuija Sell
Puh. (09) 6220 3622

Oikeudelliset asiat

Johtava lakimies Arto Rajala
Puh. (09) 6220 3616

Lakimies Mårten Hansson
Puh. (09) 6220 3617

Lakimies Tuula Gottleben
Puh. (09) 6220 3618

Tariffit

Ryhmäpäällikkö Antti Paananen
Puh. (09) 6220 3613

Ylitarkastaja Olli Saloranta
Puh. (09) 6220 3612

Ylitarkastaja Kari Lavaste
Puh. (09) 6220 3614

Ylitarkastaja Pekka Luosujärvi
Puh. (09) 6220 3620

Ylitarkastaja Tapio Silvennoinen
Puh. (09) 6220 3619

Ylitarkastaja Veli-Pekka Saajo
Puh. (09) 6220 3623

Tekniikka

Ryhmäpäällikkö Kenneth Hänninen
Puh. (09) 6220 3615

Ylitarkastaja Päivi Aaltonen
Puh. (09) 6220 3621

Verkkoinsinööri Martti Hänninen
Puh. (09) 6220 3624